

PÆDAGOGERNES HISTORIE

1870- 2014

- Favnende fruentimmere, modige madammer, politiske pædagokker og myndige meningsdannere

KALD OG KUNDSKAB

Brud i og glimt af den
børnehavepædagogiske

VIDEN

(Pointerne først.....)

1. nedslag

- Favnende fruentimmere

1870-1905: det moderne gennembruds
pædagogik: forholdet mellem Frøbel-
receptionen og den gryende
videnskabeliggørelse

Hedevig Bagger: 1891

- ” Det er en meget udbredt Vildfarelse, at der ikke kræves nogen særligt Dygtighed eller Uddannelse til at undervise små Børn, og denne vrang Mening har i mange Henseender virket uheldigt paa Børneopdragelsen og paa Udviklingen af vort Skolevæsen. Sagen er den, at den bedste pædagogiske Uddannelse, der kan gives er netop god nok, aldrig for god til denne Gjerning: thi Gjerningen er en stor Kunst, skjønt den ser lille og beskeden ud; og megen Tale om Overbebyrdelse i Skolen skulde være undgaaet, om man have haft en bedre Forberedelsesundervisning at bygge paa, om Grundlaget havde været lagt med kyndig og sikker Haand, og Barndommens store Evne til gennem samtaler at tilegne sig udviklende Stof havde været ret paaagtet: thi før det sjette aar burde Barnet aldrig have Lov til at se i en Bog.”

-

2. nedslag

- Modige madammer

1920-1945: Brydninger mellem Frøbel og Montessorri – et ny reformpædagogisk grundlag – med særligt fokus på barnets selvstændighed, autonomi, kritik og indgåen i det demokratiske

- Montessori 1917
- *”Bogens titel udtrykker min faste Overbevisning, nemlig: ”at den omfatter en ny Videnskab, bidragende til at fastsætte de praktiske Principper til en forbedring af Mennesket – eller bedre en Forbedring af en Metode for aandelig Hygiejne, analog med den fysiske Hygiejne, som nu er saa kendt for os, og som har vist sig at være et saa uberegneligt Gode for Barnets Legeme og har frelst saa mange Smaabørns Liv”” .*
- De teoretiske kundskaber der skal til beskrives først og fremmest som *”den experimentale psykologi og anthropologisk pædagogik”*. Det er den praktiske forening af disse to teoretiske områder, der skal hæve *”Lærerne op fra det forholdsvis lave intellektuelle Stade, hvortil de for Tiden indskrænkes ”*.

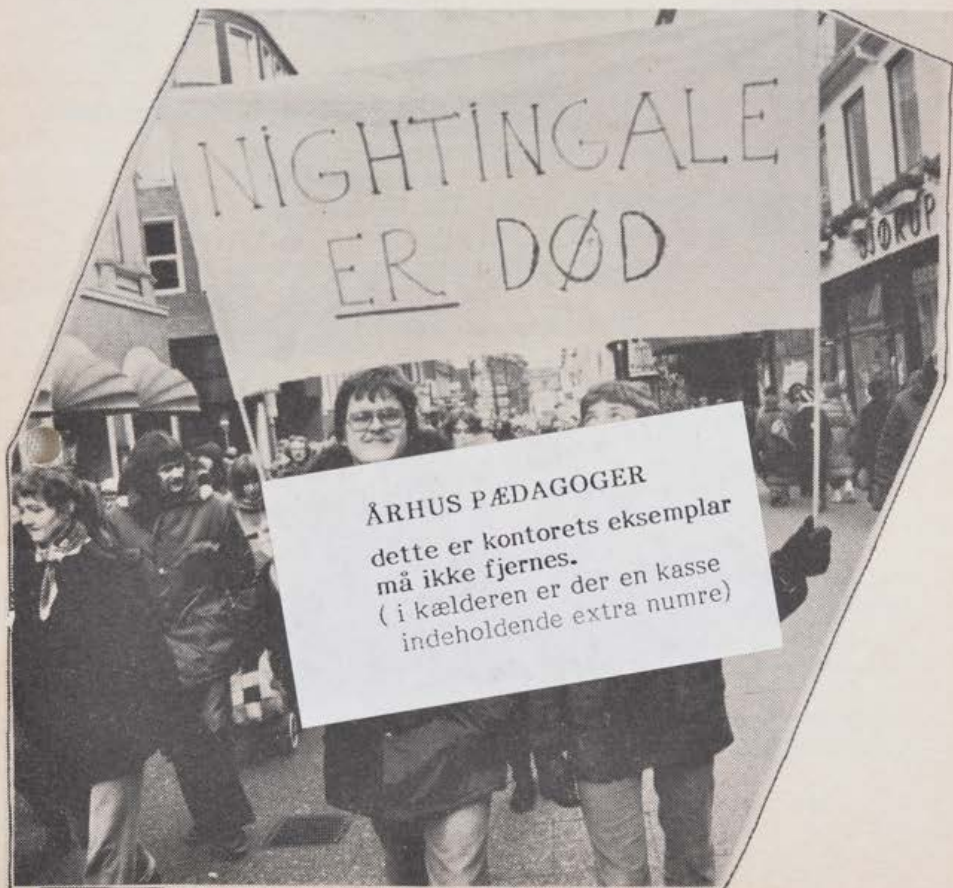
3. nedslag

- Politiske pædagokker

1965-1985: brud, brydninger og kampe mellem ny psykologisk viden og en mere politiseret viden. En sociologisk vending træder frem – institutionskritik og dobbelt-socialisering

Århus pædagoger

APRIL 1981

- *”Under de aktuelle samfundsmæssige betingelser kan institutionen ses som det efterhånden eneste sted hvor børn kan få muligheder for at mødes med andre børn og i princippet gøre hvad de har lyst til. Det rum vi efterlyser må være et socialt rum, som på samme tid muliggør barnets erfaringsdannelse og selvregulering”.....
(Andersen, Kampmann 1988: 140).*

4. nedslag

- Myndige meningsdannere – i trods

1995-2015: et brud i forståelsen af
daginstitutioner, og en ny barndomspsykologi..
Læring, inklusion og forebyggelse

Gennemgående spor

- KALD dit NAVN er KVINDE
- LÆRING
- UDVIKLING
- LEG
- HVORFOR navnet PÆDAGOG?
- FAMILIE og INSTITUTION skabes sideløbende

- Den 'idealistiske kaldstanke' er blevet til en pædagogisk professionel, hvis rollebeskrivelse ind i mellem synes overladt til andre. Og hvor kampen står et andet sted. Kamp er om noget det begreb man kan knytte til pædagogprofessionen i perioden: en kamp for børnene, bedre tilstande for dem, en klar viden og et videnskabeligt grundlag at stå på, en kamp for anerkendelse som profession – og en kamp for kundskaben om børn og dens udbredelse.

Diskussion:

- * Kan historien hjælpe med til at forstå nutiden?
- * Hvilke ting/forhold i historien er mest overraskende? Hvad vil du fortælle en kollega i morgen?
- * Skal viden om pædagogernes historie bredes ud – og hvordan kan den det?